

Dendrokronologisk undersøgelse af skibsvrag fra Klåstad, Norge

af
Orla Hylleberg Eriksen

KLÅSTAD, NORGE

Universitetes Oldsaksamling, Oslo og Vestfold Fylkemuseum, Tönsberg. Indsendt af Arne Emil Christensen. Undersøgt af Orla Hylleberg Eriksen og Niels Bonde. NNU j.nr. A7425

Skib

Otte prøver af *Quercus* sp., eg, er undersøgt. Syv er dateret! Ingen af prøverne har splintved bevaret. Yngste bevarede årring dannet i 968 e.Kr. Årringskurverne fra de daterede prøver kan sammenregnes til en middelfurve på 304 år. Det snævre tidsspand, som dateringen af fem prøver falder indenfor (957-968 e.Kr.), antyder, at den yderst bevarede årring i prøve N0540049 er meget tæt på grænsen mellem kerne- og splintved. Antages det, at der kun er fjernet ganske lidt kerneved fra denne bordplanke, er det muligt omtrentligt at angive fældningstidspunktet og dermed bygningstidspunktet for skibet til 990'erne.

Splintstatistik ved beregning af fældningstidspunkt: Bonde og Christensen 1993.

N0540019

Bordplanke bagbord, 1. bordgang, midtskib, mærket 17
Hidrører formentligfra samme træ som N0540029
Kun kerneved bevaret. 732-939 e.Kr., efter ca. 960 e.Kr.

N0540029

Bordplanke bagbord, 4. bordgang, midskib, mærket 18
Hidrører formentligfra samme træ som N0540019
Kun kerneved bevaret. 694-958 e.Kr., efter ca. 980 e.Kr.

N0540039

Bordplanke bagbord, 4. bordgang, agter, mærket 19
Kun kerneved bevaret. 665-959 e.Kr., efter ca. 980 e.Kr.

N0540049

Bordplanke bagbord, 8. bordgang, 1. del, mærket 20
Kun kerneved bevaret. 819-968 e.Kr., efter ca. 990 e.Kr.

N0540059

Bordplanke, mærket 21
Kun kerneved bevaret. 792-954 e.Kr., efter ca. 975 e.Kr.

N0540069

Løst fragment bagbord, 8. bordgang, mærket 22
Kun kerneved bevaret. 79 år. Ikke dateret

N0540079

Løst bordfragment bagbord, mærket 23

Kun kerneved bevaret. 774-957 e.Kr., efter ca. 975 e.Kr.

N0540089

Løst fragment af en bagbords bordgang, mærket 24

Kun kerneved bevaret. 752-962 e.Kr., efter ca. 980 e.Kr.

Publicering:

Med mindre andet aftales forventes resultatet offentliggjort i dateringsoversigten i Arkæologiske udgravninger i Danmark 1993, som vil foreligge efteråret 1994.

Henvisning:

BONDE, N. et al., Dendrokronologiske dateringsundersøgelser på Nationalmuseet 1993, Arkæologiske udgravninger i Danmark 1993, 1994 (i tryk).

# Nationalmuseets Naturvidenskabelige Undersøgelser Dendrokronologisk Laboratorium MÅLE- OG DATERINGSSKEMA				Lokalitet: Klåstad j.nr.: A 7425						
				Emne: Skibsvrag			Træart: Quercus sp., Eg			
Prøvebetegnelse NNU	Inds.	Form	Antal radier	Antal årringe	Marv	Splint	Bark	Synkron position	Fældningstidspunkt	Kommentar
N0540019	17	A	2	208	10-11cm	Nej	Nej	732-939	Se N0540099	Ikke dateret
N0540029	18	A	2	265	9-10cm	Nej	Nej	694-958	Se N0540099	
N0540039	19	A	2	295	10-12cm	Nej	Nej	665-959	efter ca. 980	
N0540049	20	A	2	150	10-20cm	Nej	Nej	819-968	efter ca. 990	
N0540059	21	A	2	163	10-20cm	Nej	Nej	792-954	efter ca. 975	
N0540069	22	A	2	79	18-20cm	Nej	Nej			
N0540079	23	A	2	204	>20cm	Nej	Nej	754-957	efter ca. 975	
N0540089	24	A	2	211	10-11cm	Nej	Nej	752-962	efter ca. 980	
N0540099		Kurve	2	265	9-10cm			694-958		
N054M001		Kurve	6	304				665-968		
Splintstatistik		Hollstein, 1980		Hollstein, 1965		Ważny, 1990		Bonde, upubl.		✓ Bonde & Christensen '93
Form	A: radialt kløvet planke			B: tangential kløvet planke			C: helkævle	D: halvkævle	E: mellemform	
<p>Bemærkninger:</p> <p>N0540099 er sammenregnet af N0540019 og N0540029, da de formentlig hidrører fra samme træ. N054M001 er sammenregnet af N0540039, N0540049, N0540059, N0540079, N0540089 og N0540099.</p> <p>Til undersøgelsen er anvendt EDB-programmet Catras, version 4.17, udarbejdet af R. Aniol. ANIOL, R., Tree-ring analysis using CATRAS, Dendrochronologia, I, 1983, pp. 45-53.</p> <p>Udarbejdet af: Orla Hylleberg Eriksen, 18. maj 1993.</p>										